

Prekentekest: 2Mos 17,1-6

Hele Israelsfolket brøt opp fra Sin-ørkenen og drog dagsreise etter dagsreise som Herren bød dem. Siden slo de leir i Refidim. Men der fantes det ikke vann, så folket kunne få drikke. Derfor trettet folket med Moses og sa: "Gi oss vann, så vi får drikke!"

Moses svarte: "Hvorfor trettet dere med meg? Hvorfor setter dere Herren på prøve?" Men folket tørstet etter vann. De murret mot Moses og sa: "Hvorfor har du ført oss opp fra Egypt? Vil du at vi og barna våre og feet vårt skal dø av tørst?" Da ropte Moses til Herren og sa: "Hva skal jeg gjøre med dette folket? Det er ikke lenge før de steiner meg!"

Herren sa til Moses: "Gå foran folket sammen med noen av Israels eldste! Ta med deg staven som du slo på elven med, og gå! Da skal du få se at jeg står foran deg på berget ved Horeb. Når du slår på berget, skal det strømme fram vann, så folket får drikke." Moses gjorde som Herren sa, mens Israels eldste så på.

Slik lyder Herrens ord.

Tillit eller mistillit?

Stakkars Moses, tenker jeg når jeg leser om hvordan folket klaget. Moses, som hadde fått i oppdrag av Gud å føre israelsfolket ut fra fangenskap og slavetilværelse i Egypt, han gjorde jo bare det som Herren Gud hadde sagt. Nå var han skyteskive for all missnøye.

Saken var jo den at israelittene kjente ikke Gud. De var Guds utvalgte folk, men de var påvirket av omgivelsenes religioner etter 430 år i Egypt og tok lett etter skikker og avgudsdyrkelse de så hos andre. De hadde ikke Det gamle testamente som kilde til kunnskap om Gud. De hadde ennå ikke fått budene.

Stakkars Moses som skulle stå midt imellom folket og den hellige Gud. Moses skulle tale Guds ord til et folk som verken kjente Gud eller trodde. Så vet vi at så snart Moses var borte for å hente budtavlene på Sinaifjellet, skulle folket komme til å skaffe seg en avgud, formet etter egne idealer og danse rundt gullkalven.

Til tross for store ulikheter, synes jeg på en måte situasjonen den gang minner om vår tids folkekirke. Selv om folket nå har god tilgang på kunnskap om Gud gjennom en hel bibel og offentlig tillyste gudstjenester, så verken kjenner folk flest Gud eller bryr seg om å følge Guds vei. Også i dag er det mange som murrer. Det øves et betydelig press fra folket i vår vide folkekirke mot alle i presteskapet som ennå står på Bibelens lære i spørsmål som i følge Skriften er avgjørende for frelse eller fortapelse. Vi ser hvordan sentrale ledere i kirken skifter standpunkt i sak etter sak etter som presset øker.

Mange synes å ha en forestilling om at Gud må tilpasses tidsånden, være mer rund i kantene, grei og medgjørlig, og ikke stille krav, som om vi kan definere hvordan den Gud vi tror på skal være. Fristelsen til å forandre Gud er avgudsdyrkelsen i et nøtteskall. Det er vantroen som tenker at Gud er til for menneskenes skyld og kan tilpasses. "Gud er Gud, om alle land lå øde. Gud er Gud, om alle mann var døde," (NoS.268) skrev Petter Dass i en kjent salme, og minner oss om at det er Gud som er skapelsens Herre, og ikke motsatt.

I våre dager er det slik at for hver gang etiske spørsmål kommer opp til diskusjon i kirken, får vi utmeldinger fra folk som murrer fordi det ennå finnes kirkens tjenere som står fast på kirkens gamle lære. Som prester er vi forpliktet til å tale Guds ord klart og rent, slik som vi har fått det overlevert. Vi har ikke fullmakt til å trekke noe fra eller å legge noe til, og sånn må det være i en kirke som tilhører Jesus Kristus.

Den gang under ørkenvandringen ble det murret mot Moses. Han fryktet ikke bare enkelte utmeldinger fordi noen var misfornøyd med ørkenvandringen og mislikte Guds ledelse, han så et gryende kollektivt opprør i folket, og han følte seg truet på livet. Ørkenen er et ugjestmildt sted for vandring. Kan godt være at mange var alvorlig redd for å tørste i hjel og dø. Så fikk redselen utløp gjennom raseri mot Herrens tjener Moses.

Moses gav ikke etter for presset til å tilpasse Gud etter folkets krav. Han kunne kanskje ledet folket tilbake til Egypt, slik noen ønsket. Han kunne kanskje gått til andre steder der det var mindre ørken og mer frodig, for å minske trykket i folket. Men Moses valgte å stå imot presset og lede folket i den retningen og på den måten Herren hadde sagt.

Som en god Herrens tjener så Moses folkets åndelige så vel som fysiske nød, og han så Guds storhet og Guds omsorg. Takket være denne troskapen i tjenesten og et mindretall, en liten rest av folket som i likhet med Moses trodde, kunne Gud føre sin frelsesplan fram mot Jesu fødsel og velsignelse for alle folkeslag.

Vann av klippen

I dag handler det om vann. I evangelieteksten hørte vi om kvinnen fra Samaria som møtte Jesus – en samtale om vann, om at Jesus tilbød vann som gjorde at den som drikker det aldri mer skal tørste. Fra Åpenbaringsboka hørte vi innbydelsen til å få livets vann gratis. Og i fortellingen om Moses hører vi om at Herren lot vann strømme fram av klippen.

Vann er som vi vet helt livsnødvendig. Vi mennesker består i all hovedsak av vann. 90 % av alle molekylene i kroppen skal visstnok være vannmolekyler og cirka 60 % av kroppsvekten utgjøres av vann. Dette vet de som forsker på slikt. Vi kan klare oss lenge uten mat, men svært kort tid uten vann. I ørkenstrøk oppleves vannmangel livstruende. Vi forstår at vannet som strømmet ut fra

klippen reddet folket fra fysisk nød. Gud viste omsorg for folket sitt på ørkenvandring.

I forkant hadde Gud allerede sørget for brød til folket, manna fikk de å spise, nok til å bli mett hver dag. Ut fra alt det gode Gud gjorde burde vel folket ha sett klart og tydelig at Gud er til å stole på. Han lot det skje mange under og mektige gjerninger. Men neida. Til tross for alt Gud gjorde, var folket grunnleggende mistroisk.

Hvordan er det med folk flest i vår egen folkekirke? Når så mange i vår tid lever i velstand, skulle vi vel tro at man visste å sette pris på Guds omsorg. Men det er vel snarere slik at det er i krisetider folk søker Gud. Når man har det bra og har alt man trenger, klarer man seg jo tilsynelatende så godt selv.

Men dette er bare tilsynelatende. For det første er liv og helse ingen garanti. Vi vet hva vi har i dag, men morgendagen kjenner ingen. For det andre har vi også fått ansvar for livet vi lever. Gud vil en gang kreve hver og én til regnskap. Den dagen vet vi, om ikke før, at vi vil ha all god bruk for Jesus Kristus og den nåden bare han kan gi mens vi ennå lever her på jorda.

Ørkenvandring

For noen oppleves livet som en ørkenvandring med mange ensformige grå dager og få høydepunkter. Kanskje ble ikke livet så spennende som en hadde håpet. Kanskje ble det skuffelser underveis. Israels ørkenvandring varte i 40 år. Kun de yngste kom inn i det lovede landet.

Historien om Moses og Guds utvalgte folk, forteller også noe om at de var aldri forlatt og alene i ødemarken. Det var en som hjalp dem. Det var en som ledet dem fra dag til dag. Det var en som stod bak at de fikk mat og at de fikk drikke, og som vernet dem mot fare.

Vi leste at Herren sa til Moses at Moses skulle ta med seg noen av Israels eldste og gå foran folket til berget ved Horeb. Så skulle Moses på Herrens befaling slå på klippen med staven sin, og vannet skulle strømme ut. Så sa Herren til Moses: "Da skal du få se at jeg står foran deg på berget ved Horeb."

Hvem var denne Herren som skulle stå på berget ved Horeb? Det står også at Herren gikk foran folket om dagen i en skystøtte som viste dem veien, og om natten i en ildstøtte som lystet for dem. (2 Mos 13,21).

Paulus skriver i Første korinterbrev om israelsfolket: "De drakk av den åndelige klippe som fulgte dem; denne klippen var Kristus." 1Kor 10,4. I likhet med at de drakk vann av klippen ved Horeb, hadde de en som gav dem åndelig næring under ørkenvandringen. Denne klippen var Jesus Kristus. Jesus som ble kalt Herren av disiplene, var altså den Herren som ledet Moses og var med under ørkenvandringen, lenge før han ble født menneske.

Vi husker kanskje forklarelsen på berget da Peter, Johannes og Jakob fikk se Jesus i himmelsk herlighet. Da fortelles det, stod med ett to menn og samtalte med Jesus. Den ene av dem var faktisk Moses. (Luk 9,30-31).

Gjennom hele frelseshistorien har Jesus vært den Herren som har ledet sitt folk. Han har sørget for vann til trette ørkenvandrere. Han har sørget for åndelig føde, mat til livet med Gud. Også i dag leder han sitt folk og gir vann som gjør at vi aldri mer skal tørste.

Livets vann

Det er bare Jesus selv som kan gi oss det levende vannet som slukker vår åndelige tørst. Vi kan ikke skaffe det av oss selv. Vi kan ikke grave oss nye brønner og hente livets vann fra andre kilder. Vi må ta imot det som Guds gode gave. I likhet med at israelittene drakk av kilden da det strømmet vann fram fra klippen, så skal vi få drikke av "livets vann for intet." Det levende vannet er ikke lønn for innsats, men Guds gode gave av nåde.

I dag kommer Jesus til oss med dette vannet, slik han en gang gav det til den samaritanske kvinne gjennom sitt Ord, gjennom sitt evangelium. På ingen annen måte kan vi få dette vannet enn gjennom evangeliet som rekkes oss i ordet fra Bibelen og i sakramentene. Det er himmelrikets gaver vi mottar, lik manna fra himmelen og vann fra klippen, men først en gang der framme skal vi nyte himmelrikets mat på en fullkommen måte.

Denne kilden går aldri tom. For den som tror på Jesus er det ingen fordømmelse eller død, men bare nåde i rike strømmer.

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én Sann Gud fra evighet og til evighet.